

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Організація експлуатації засобів цивільного захисту»

циклу вибіркової підготовки

за освітньо-професійною програмою «Цивільний захист»

підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

Рекомендовано кафедрою організації
заходів цивільного захисту на 2023-24
навчальний рік. Протокол від 19 червня
2023 року № 21.

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни
«Організація експлуатації засобів цивільного захисту».

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Організація експлуатації засобів цивільного захисту» сприяють розвитку технічного мислення у здобувачів вищої освіти. Технічне мислення – це складний психологічний процес аналізу застосування засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, приладів радіаційної та хімічної розвідки, експлуатації засобів колективного захисту населення, яка постійно змінюється при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру. Результатом проведеного аналізу є своєчасне обґрунтування і прийняття рішень з організації заходів захисту населення, рятувальників при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру. Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння сукупністю прийомів і способів застосування засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, приладів радіаційної та хімічної розвідки, засобів колективного захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Журбинський Дмитро Анатолійович, доцент кафедри організації заходів цивільного захисту факультету цивільного захисту, кандидат технічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет № 316. Робочий номер телефону – 0676640881.
E-mail	< zhurbynskiy_dmytro@chipb.org.in >
Наукові інтереси	Державна політика у сфері цивільного захисту
Професійні здібності	Професійні знання і значний досвід роботи у викладанні технічних дисциплін
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Кандидат технічних наук за спеціальністю 21.06.02 – «Пожежна безпека». Автор та співавтор 3 колективних монографій, понад 45 наукових фахових публікацій у вітчизняних та міжнародних виданнях. Профіль в Orsid: 0000-0002-7225-5606 Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=pOk8L6sAAAAJ&hl=uk

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Інституту (<https://chipb.dsns.gov.ua/> p).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щоп'ятниці з 16.00 до 16.45 в лекційному залі № 5. В разі додаткової потреби

здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Організація експлуатації засобів цивільного захисту» є: формування у здобувачів вищої освіти вміння щодо застосування засобів цивільного захисту при проведенні заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь та навичок за напрямом застосування засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, приладів радіаційної та хімічної розвідки, експлуатації засобів колективного захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру; вивчення вимог до документів, які регламентують експлуатацію засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, приладів радіаційної та хімічної розвідки, засобів колективного захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру.

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	вибіркова
Рік підготовки	2-й
Семестр	3-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	90 год.
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	10 год.
- практичні заняття (годин)	2 год.
- семінарські заняття (годин)	0 год.
- лабораторні заняття (годин)	0 год.
- курсовий проект (робота) (годин)	0 год.
- інші види занять (годин)	0 год.
- самостійна робота (годин)	68 год.
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	10 год.
- підсумковий контроль	Іспит (6 годин)

Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення наступних навчальних дисциплін: ОК1 «Теорія прийняття управлінських рішень», ОК5 «Стандартизація, метрологія та сертифікація у сфері професійної діяльності», ОК 7 «Моніторинг надзвичайних ситуацій».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Цивільний захист» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Результати навчання	РН
Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки.	РН01
Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки.	РН03
Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення під час розв'язання практичних та/або наукових задач.	РН07
Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж.	РН15

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	СК
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	К01
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	К05
Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності..	К09
Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання техногенної та виробничої безпеки.	К11
Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення у сфері професійної діяльності.	К13
Здатність ідентифікувати складнощі в забезпеченні населення, окремої людини, групи, організації, соціотехнічної системи цивільного захисту.	К16

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Засоби індивідуального та колективного захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру.

Тема 1.1. Засоби індивідуального захисту органів дихання.

Тема 1.2. Засоби індивідуального захисту шкіри. Медичні засоби індивідуального захисту.

Тема 1.3. Прилади, системи та засоби радіаційного контролю.

Тема 1.4. Засоби ідентифікації небезпечних хімічних речовин.

Тема 1.5. Організація проведення робіт по обеззараженню території, техніки, одягу, відкритих частин тіла.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма здобуття освіти					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	індивідуальне науково-дослідне завдання	самостійна робота	модульна контрольна робота
3 - й семестр						
РОЗДІЛ 1. Засоби індивідуального та колективного захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру						
Тема 1.1. Засоби індивідуального захисту органів дихання.	17	2	-	-	15	-
Тема 1.2. Засоби індивідуального захисту шкіри. Медичні засоби індивідуального захисту.	17	2	-	-	15	-
Тема 1.3. Прилади, системи та засоби радіаційного контролю.	17	2	-	-	15	-
Тема 1.4. Засоби ідентифікації небезпечних хімічних речовин.	17	2	-	-	15	-
Тема 1.5. Організація проведення робіт по обеззараженню території, техніки, одягу, відкритих частин тіла.	22	2	2	-	18	-
Разом за розділом 1	90	10	2	-	78	-
Усього годин	90	10	2	-	78	-

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин
РОЗДІЛ 1. Засоби індивідуального та колективного захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру		
1.	Лекція 1.1. Засоби індивідуального захисту органів дихання. 1. Класифікація, основні показники і вимоги до засобів індивідуального захисту органів дихання. 2. Протиаерозольні засоби індивідуального захисту органів дихання. 3. Протигази.	2
2.	Лекція 1.2. Засоби індивідуального захисту шкіри. Медичні засоби індивідуального захисту. 1. Індивідуальні засоби захисту шкіри. 2. Медичні засоби індивідуального захисту.	2
3.	Лекція 1.3. Прилади, системи та засоби радіаційного контролю. 1. Класифікація приладів, систем та засобів радіаційного контролю. 2. Прилади, системи та засоби контролю радіаційного стану. 3. Прилади дозиметричного контролю населення. 4. Застосування приладів, систем і засобів радіаційного контролю для спостереження за радіаційним станом.	2
4.	Лекція 1.4. Засоби ідентифікації небезпечних хімічних речовин. 1. Загальна характеристика засобів ідентифікації небезпечних хімічних речовин. 2. Визначення ОР на місцевості, техніці, одязі та різних предметах.	2
5.	Лекція 1.5. Організація проведення робіт по обеззараженню території, техніки, одягу, відкритих частин тіла. 1. Організація та порядок проведення дезактивації. 2. Організація та порядок проведення дегазації. 3. Організація та порядок проведення дезінфекції.	2
Всього:		10

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
РОЗДІЛ 1. Засоби індивідуального та колективного захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру		
1.	Відпрацювання порядку організації та проведення деконтамінації при виникненні надзвичайних ситуацій різного характеру.	2
Всього:		2

Орієнтована тематика індивідуальних завдань у вигляді рефератів, тез доповідей, доповіді на конференції:

№ з/п	Назва теми
1.	Порядок вибору засобів індивідуального захисту органів дихання.
2	Характеристика комплектів (костюмів) ізолюючого хімічного одягу.
3	Фільтруючі засоби захисту шкіри.
4	Дозиметр-радіометр МКС -05 «ТЕРРА».
5	Вимірювання (моніторинг) складу повітря на робочому місці.
6	Організація та порядок проведення дезінфекції.
7	Організація та порядок проведення дезінсекції,
8	Організація укриття населення у фонді захисних споруд цивільного захисту.
9	Оцінка можливості використання підвальних приміщень, як СПП із

	захисними властивостями протирадіаційних укриттів (далі – ПРУ), для укриття населення.
--	--

Орієнтована тематика індивідуальних завдань у вигляді рефератів, тез доповідей, доповіді на конференції:

№ п/п	Назва теми
1.	Порядок вибору засобів індивідуального захисту органів дихання.
2	Характеристика комплектів (костюмів) ізолюючого хімічного одягу.
3	Фільтруючі засоби захисту шкіри.
4	Дозиметр-радіометр МКС -05 «ТЕРРА».
5	Вимірювання (моніторинг) складу повітря на робочому місці.
6	Організація та порядок проведення дезінфекції.
7	Організація та порядок проведення дезінсекції,
8	Організація укриття населення у фонді захисних споруд цивільного захисту.
9	Оцінка можливості використання підвальних приміщень, як СПП із захисними властивостями протирадіаційних укриттів (далі – ПРУ), для укриття населення.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методи демонстрування результатів навчання є:

- теоретичне опитування (усно або письмово);
- тестування;
- розв'язання практичних завдань;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- екзамен.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у

формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, контрольної роботи.

Підсумковий контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі іспиту.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Заочна форма навчання

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	5	-	-
	практичні заняття	1	10	10
	контрольна робота	1	40	40
	Індивідуальне завдання	1	10	10
Разом за модуль 1				60
Разом за поточний контроль				60
II. Підсумковий контроль (екзамен)				40
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Поточний контроль (заочна форма навчання).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

10 балів – практична робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки; 8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

6 балів – здобувач виконав роботу лише від 70% до 79% від загального обсягу;

5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;

3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаного завдання складає від 10% до 19% від загального обсягу;

1 бал – в цілому обсяг виконаного завдання складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – практичне завдання здобувачем не виконане.

Контрольна робота (заочна форма навчання)

Критерії оцінювання контрольна робота за підсумком її захисту (співбесіди):

50 балів – контрольна робота виконана в повному обсязі, здобувач повністю володіє навчальним матеріалом за темою завдання; 30 балів – робота виконана в обсязі до 90%, але допущені незначні помилки, здобувач володіє навчальним матеріалом;

30 балів – робота виконана в обсязі до 70% від загального обсягу, здобувач на достатнім рівні розуміє зміст навчального матеріалу але має деякі труднощі в поясненні окремих частин роботи;

20 балів – обсяг виконаних завдань по роботі становить 50% від загального обсягу, здобувач припускає помилки у відповіді на питання за темою роботи;

0 балів – здобувач виконав роботу менше ніж на 50% від загального обсягу.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо-предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Індивідуальні завдання (науково-дослідне) (заочна форма навчання)

Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Індивідуальне завдання є частиною підготовки здобувача до заняття. Проводиться у формі письмової або усної (презентації) відповіді на теоретичні питання, але впливає на формування фахових компетентностей здобувача. У складі письмової роботи міститься одне завдання.

«10» балів – повна, розгорнута відповідь на питання дослідного та творчого характеру, обґрунтована власна точка зору (алгоритм вирішення проблемних ситуацій, розробка плану дій, пакету заходів, моделювання тощо).

«4-5» бали – недосить повна відповідь, недостатня аргументованість на питання дослідного та творчого характеру.

«3» бали – неповні відповіді на запитання, грубі помилки при висвітленні теоретичного матеріалу; недостатньо змістовного матеріалу.

«2-1» бали – часткове виконання завдання, відсутність власного бачення вирішення завдань.

Підсумковий контроль (заочна форма навчання)

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі екзамену.

Кожен екзаменаційний білет складається з двох завдань (питань). Відповіді повинні обґрунтовуватись з посиланням на існуючу нормативно – правову базу, практику діяльності суб'єктів забезпечення цивільного захисту та максимально повно розкривати зміст питань.

Знання оцінюються в діапазоні від 0 до 50 балів. Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені:

40 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом за питаннями білету, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного та практичного питання, правильно розв'язав усі задачі з повним дотриманням вимог до виконання;

35 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного та практичного питання. При наданні відповіді на

питання білету не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

30 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки при виконанні теоретичного і практичного завдання, надає відповіді на додаткові питання;

20 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичних питань та практичного завдання білету, допускаючи при цьому суттєві неточності, надає позитивні відповіді на додаткові питання;

10 балів – володіє теоретичним і практичним навчальним матеріалом одного з питань білету, з іншого відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом по жодному питанню та не в змозі його викласти та виконати, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань.

Теоретичні питання до розділу № 1:

1. Історія розвитку засобів захисту органів дихання.
2. Класифікація, основні показники і вимоги до засобів індивідуального захисту органів дихання.
3. Характеристика фільтруючих засобів індивідуального захисту органів дихання.
4. Характеристика протиаерозольних засобів індивідуального захисту органів дихання.
5. Характеристика протигазів.
6. Характеристика респіраторів з півмасками з ізолюючих матеріалів з фільтрами.
7. Характеристика респіраторів газозахисні з фільтрами ДОТ.
8. Характеристика респіраторів газопилозахисних і протигазів патронного типу.
9. Дайте характеристику лицьовим частинам промислових фільтруючих протигазів.
10. Дайте характеристику засобам індивідуального захисту дітей у віці до 1,5 років.
11. Яким чином класифікують ізолюючим засобам індивідуального захисту органів дихання?
12. Дайте характеристику ізолюючим (шланговим) дихальним апаратам.
13. Дайте характеристику ізолюючим дихальним апаратам з постійною подачею повітря від балона.
14. Дайте характеристику ізолюючим дихальним апаратам з подачею повітря при потребі від балона.
15. Дайте характеристику робочим неавтономним (шланговим) ізолюючим дихальним апаратам.
16. Дайте характеристику киснево-ізолюючим протигазам (КІП).
17. Дайте характеристику респіратору ізолюючому регенеративному на стислому кисні Р-30М.
18. Дайте характеристику ізолюючим протигазам на хімічно зв'язаному кисні.

19. Поясніть порядок вибору фільтруючих протигазів ЗІЗОД.
20. Поясніть порядок класифікації індивідуальних засобів захисту шкіри.
21. Дайте характеристику комплекту ізолюючому хімічному КІХ-4 (КІХ-5).
22. Дайте характеристику костюму ізолюючому хімічному КІХ-5М.
23. Дайте характеристику костюмам ізолюючим хімічним КІХ-6, КІХ-7.
24. Дайте характеристику легкому захисному костюму Л-1.
25. Дайте характеристику сучасному костюму хімічного захисту «Корунд-2».
26. Дайте характеристику захисному фільтруючому одягу (ЗФО).
27. Дайте характеристику захисному одягу АРК-1.
28. Поясніть правила користування індивідуальними засобами захисту шкіри.
29. Дайте характеристику індивідуальній аптечці ЦЗ «Негайна допомога».
30. Поясніть порядок виявлення та оцінки радіаційної обстановки.
31. Назвіть завдання дозиметричного контролю.
32. Які заходи включає в себе хімічний контроль?
33. Призначення дозиметру.
34. Призначення радіометру.
35. Призначення рентгенометру.
36. В чому полягають особливості використання професійних дозиметрів?
37. В чому полягають особливості використання побутових дозиметрів?
38. Яким чином класифікують побутові дозиметри?
39. Які величини можуть вимірювати побутові дозиметри?
40. Дайте характеристику комплектам вимірювачів дози ДП-24, ДП-22.
41. Дайте характеристику комплекту вимірювачів дози ІД-1.
42. Дайте характеристику комплекту вимірювачів дози ІД-02.
43. Дайте характеристику сигналізатору гамма-випромінення аGent-R.
44. Дайте характеристику дозиметру гамма-випромінення індивідуальному – ДКГ-21.
45. Дайте характеристику дозиметру гамма-випромінення індивідуальному ДКГ-21М.
46. Дайте характеристику радіометру побутовому РКС-20.03 «Прип'ять».
47. Дайте характеристику радіометру-дозиметру РКС-01 «СТОРА».
48. Дайте характеристику радіометру-дозиметру РКС-01 «СТОРА-ТУ».
49. Дайте характеристику дозиметру-радіометру МКС-05 «ТЕРРА».
50. Дайте характеристику дозиметр-радіометру МКС-05 «ТЕРРА з Bluetooth каналом».
51. Дайте характеристику дозиметру-радіометру побутовому МКС-05 «ТЕРРА-П».
52. Дайте характеристику детектору гамма-випромінення інтелектуальному УДКГ-01 «Gamma Sapiens».
53. Дайте характеристику дозиметру-радіометру пошуковому МКС-11 «СПЕКТРА».
54. Дайте характеристику дозиметру-радіометру пошуковому МКС-11ГН.
55. Дайте характеристику вимірювачу потужності дози ДП-5В.
56. Дайте характеристику дозиметру-радіометру універсальному МКС-У.

57. Дайте характеристику дозиметру–радіометру універсальному МКС–УМ.
58. Дайте характеристику радіометру СРП–68–01 «Пошук».
59. Дайте характеристику польовій хімічній лабораторії ПХЛ–54М.
60. Дайте характеристику військовому приладу хімічної розвідки – ВПХР.
61. Дайте характеристику переносному газоаналізатору Дозор–С–М–5.
62. Дайте характеристику газоаналізатору стаціонарному Дозор–С.
63. Дайте характеристику газосигналізатору універсальному УГ–2.
64. Дайте характеристику комплекту портативних газоаналізаторів токсичних газів –«Компас».
65. Дайте характеристику комплекту хімічної розвідки ORM–17.
66. Призначення індикаторних трубок.
67. Порядок використання індикаторної стрічки ДЕТЕНІТ.
68. Дайте характеристику хімічному детектору ChemPro100i.
69. Дайте характеристику газоаналізатору Dräger X–am 5600.
70. Дайте характеристику переносному рамановському спектрометру Progeny ResQ.
71. Дайте характеристику фотоіонізаційному детектору Dräger X–am 7000.
72. Дайте характеристику хромато–масс–спектрометру TRIDION–9 GC–TMS.
73. Дайте характеристику індивідуальному протихімічному пакету ІПП–8.
74. Дайте характеристику індивідуальному протихімічному пакету ІПП–11.
75. Дайте характеристику індивідуальному протихімічному пакету ІПП–ЗД.
76. Дайте характеристику індивідуальному перев’язувальному пакету ІПП–1.
77. Розкрийте зміст та порядок проведення деконтамінації.
78. Розкрийте зміст та порядок проведення дезактивації.
79. Розкрийте зміст та порядок проведення дегазації.
80. Розкрийте зміст та порядок проведення дезінфекції.
81. Дайте характеристику легкій портативній системі деконтамінації АТМ 10.
82. Дайте характеристику намету для деконтамінації особового складу ЕДЕМ.
83. Поясніть порядок розміщення сховищ цивільного захисту.
84. Які категорії населення підлягають укриттю у ПРУ?
85. В чому полягають особливості проектування і експлуатації вбудованих сховищ?
86. Які заходи необхідно враховувати при проектуванні і експлуатації окремо розташованих сховищ?
87. В чому полягає особливість планувально-конструктивних рішень ПРУ?
88. Де забороняється розташовувати укриття цивільного захисту?
89. В чому полягають особливості об’ємно-планувальних рішень швидкосторуджуваних захисних споруд?
90. Які показники повинні забезпечувати об’ємно-планувальні вирішення сховищ?
91. Якими факторами обумовлено недостатньо ефективне використання підземного простору міст у якості ЗСЦЗ?
92. З урахуванням яких показників повинні розроблятися конструктивно-компонувальні схеми приміщень, що пристосовуються під сховища цивільного захисту?

93. Поясніть порядок класифікації захисних споруд цивільного захисту.
94. Які приміщення відносяться до основних у сховищі цивільного захисту?
95. Які приміщення відносяться до допоміжних у сховищі цивільного захисту?
96. На які споруди не поширюється дія ПКМУ від 10.03.2017 року № 138 «Деякі питання використання захисних споруд ЦЗ»?
97. Які заходи необхідно проводити для збільшення наявного фонду захисних споруд?
98. В чому полягає особливість розміщення приміщення пункту управління у сховищах цивільного захисту?
99. Яким чином можуть проектуватися входи у вбудованих сховищах?
100. В чому полягає особливість найбільшої придатності малоповерхових (2-4 поверхи) житлових будинків, будівель 50-х і 60-х років для дообладнання під посилені укріття?
101. Які заходи проводяться для підготовки захисних споруд до прийняття населення?
102. В чому полягає особливість найбільшої придатності багатоповерхових (5-6 поверхів) житлових будинків, будівель 50-х і 60-х років для дообладнання під посилені укріття?
103. В чому полягає особливість прийняття для сховищ перекриттів за балочною схемою?
104. В чому полягає особливість найбільшої придатності житлових будинків забудови 60-х і 65-х років з панельними стінами і двосхилими дахами для дообладнання під посилені укріття?
105. Які конструктивні схеми застосовуються при проектуванні сховищ?
106. В чому полягає особливість найбільшої придатності житлових будинків масової забудови 60-х і 65-х років, блокові 9-ти і 12-ти – поверхові будинки для дообладнання під посилені укріття?
107. Які конструкції промислового та житлово-цивільного будівництва можуть бути застосовані при будівництві сховищ?
108. В чому полягає особливість найбільшої придатності панельних багатосекційних 9-ти і 12-ти - поверхових житлових будинків для дообладнання під посилені укріття?
109. Що повинні забезпечувати об'ємно-планувальні рішення ПРУ?
110. В чому полягають особливості зведення сховищ з монолітного залізобетону?
111. В чому полягає особливість найбільшої придатності житлових будинків типу «вежі» (16-ти - 18-ти - поверхові) для дообладнання під посилені укріття?
112. В чому полягають особливості проектування стін сховищ?
113. Які підвальні приміщення можуть бути використані під ПРУ?
114. В чому полягає особливість найбільшої придатності цегельних будинків підвищеної поверховості (12-ти - 18-ти - поверхові) для дообладнання під посилені укріття?
115. Дайте визначення поняттю швидкоспоруджувана захисна споруда цивільного захисту?
116. В чому полягає особливість найбільшої придатності житлових будинків з використанням першого поверху під суспільні приміщення (магазини, ательє і т.д.) для дообладнання під посилені укріття?
117. Які вимоги висуваються до проектування ШСЗС?

118. В чому полягає особливість найбільшої придатності адміністративних і культурно-побутових будинків для дообладнання під посилені укриття?

Підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені:

Бали	Критерії оцінювання
35-40	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
25-34	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
5-14	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю.
1-4	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Історія розвитку засобів захисту органів дихання.
2. Класифікація, основні показники і вимоги до засобів індивідуального захисту органів дихання.
3. Характеристика фільтруючих засобів індивідуального захисту органів дихання.
4. Характеристика протиаерозольних засобів індивідуального захисту органів дихання.
5. Характеристика протигазів.
6. Характеристика респіраторів з півмасками з ізолюючих матеріалів з фільтрами.

7. Характеристика респіраторів газозахисні з фільтрами ДОТ.
8. Характеристика респіраторів газопилозахисних і протигазів патронного типу.
9. Дайте характеристику лицьовим частинам промислових фільтруючих протигазів.
10. Дайте характеристику засобам індивідуального захисту дітей у віці до 1,5 років.
11. Яким чином класифікують ізолюючим засобам індивідуального захисту органів дихання?
12. Дайте характеристику ізолюючим (шланговим) дихальним апаратам.
13. Дайте характеристику ізолюючим дихальним апаратам з постійною подачею повітря від балона.
14. Дайте характеристику ізолюючим дихальним апаратам з подачею повітря при потребі від балона.
15. Дайте характеристику робочим неавтономним (шланговим) ізолюючим дихальним апаратам.
16. Дайте характеристику киснево-ізолюючим протигазам (КІП).
17. Дайте характеристику респіратору ізолюючому регенеративному на стислому кисні Р-30М.
18. Дайте характеристику ізолюючим протигазам на хімічно зв'язаному кисні.
19. Поясніть порядок вибору фільтруючих протигазів ЗІЗОД.
20. Поясніть порядок класифікації індивідуальних засобів захисту шкіри.
21. Дайте характеристику комплекту ізолюючому хімічному КІХ-4 (КІХ-5).
22. Дайте характеристику костюму ізолюючому хімічному КІХ-5М.
23. Дайте характеристику костюмам ізолюючим хімічним КІХ-6, КІХ-7.
24. Дайте характеристику легкому захисному костюму Л-1.
25. Дайте характеристику сучасному костюму хімічного захисту «Корунд-2».
26. Дайте характеристику захисному фільтруючому одягу (ЗФО).
27. Дайте характеристику захисному одягу АРК-1.
28. Поясніть правила користування індивідуальними засобами захисту шкіри.
29. Дайте характеристику індивідуальній аптечці ЦЗ «Негайна допомога».
30. Поясніть порядок виявлення та оцінки радіаційної обстановки.
31. Назвіть завдання дозиметричного контролю.
32. Які заходи включає в себе хімічний контроль?
33. Призначення дозиметру.
34. Призначення радіометру.
35. Призначення ренгенометру.
36. В чому полягають особливості використання професійних дозиметрів?
37. В чому полягають особливості використання побутових дозиметрів?
38. Яким чином класифікують побутові дозиметри?
39. Які величини можуть вимірювати побутові дозиметри?
40. Дайте характеристику комплектам вимірювачів дози ДП-24, ДП-22.
41. Дайте характеристику комплекту вимірювачів дози ІД-1.
42. Дайте характеристику комплекту вимірювачів дози ІД-02.

43. Дайте характеристику сигналізатору гамма–випромінення aGent–R.
44. Дайте характеристику дозиметру гамма–випромінення індивідуальному – ДКГ–21.
45. Дайте характеристику дозиметру гамма–випромінення індивідуальному ДКГ–21М.
46. Дайте характеристику радіометру побутовому РКС–20.03 «Прип'ять».
47. Дайте характеристику радіометру–дозиметру РКС–01 «СТОРА».
48. Дайте характеристику радіометру–дозиметру РКС–01 «СТОРА–ТУ».
49. Дайте характеристику дозиметру–радіометру МКС–05 «ТЕРРА».
50. Дайте характеристику дозиметр–радіометру МКС–05 «ТЕРРА з Bluetooth каналом».
51. Дайте характеристику дозиметру–радіометру побутовому МКС–05 «ТЕРРА–П».
52. Дайте характеристику детектору гамма–випромінення інтелектуальному УДКГ–01 «Gamma Sapiens».
53. Дайте характеристику дозиметру–радіометру пошуковому МКС–11 «СПЕКТРА».
54. Дайте характеристику дозиметру–радіометру пошуковому МКС–11ГН.
55. Дайте характеристику вимірювачу потужності дози ДП–5В.
56. Дайте характеристику дозиметру–радіометру універсальному МКС–У.
57. Дайте характеристику дозиметру–радіометру універсальному МКС–УМ.
58. Дайте характеристику радіометру СРП–68–01 «Пошук».
59. Дайте характеристику польовій хімічній лабораторії ПХЛ–54М.
60. Дайте характеристику військовому приладу хімічної розвідки – ВПХР.
61. Дайте характеристику переносному газоаналізатору Дозор–С–М–5.
62. Дайте характеристику газоаналізатору стаціонарному Дозор–С.
63. Дайте характеристику газосигналізатору універсальному УГ–2.
64. Дайте характеристику комплекту портативних газоаналізаторів токсичних газів –«Компас».
65. Дайте характеристику комплекту хімічної розвідки ORM–17.
66. Призначення індикаторних трубок.
67. Порядок використання індикаторної стрічки ДЕТЕНІТ.
68. Дайте характеристику хімічному детектору ChemPro100i.
69. Дайте характеристику газоаналізатору Dräger X–am 5600.
70. Дайте характеристику переносному рамановському спектрометру Progeny ResQ.
71. Дайте характеристику фотоіонізаційному детектору Dräger X–am 7000.
72. Дайте характеристику хромато–масс–спектрометру TRIDION–9 GC–TMS.
73. Дайте характеристику індивідуальному протихімічному пакету ІПП–8.
74. Дайте характеристику індивідуальному протихімічному пакету ІПП–11.
75. Дайте характеристику індивідуальному протихімічному пакету ІПП–3Д.
76. Дайте характеристику індивідуальному перев'язувальному пакету ІПП–1.
77. Розкрийте зміст та порядок проведення деконтамінації.
78. Розкрийте зміст та порядок проведення дезактивації.

79. Розкрийте зміст та порядок проведення дегазації.
80. Розкрийте зміст та порядок проведення дезінфекції.
81. Дайте характеристику легкій портативній системі деконтамінації АТМ 10.
82. Дайте характеристику намету для деконтамінації особового складу EDEM.
83. Поясніть порядок розміщення сховищ цивільного захисту.
84. Які категорії населення підлягають укриттю у ПРУ?
85. В чому полягають особливості проектування і експлуатації вбудованих сховищ?
86. Які заходи необхідно враховувати при проектуванні і експлуатації окремо розташованих сховищ?
87. В чому полягає особливість планувально-конструктивних рішень ПРУ?
88. Де забороняється розташовувати укриття цивільного захисту?
89. В чому полягають особливості об'ємно-планувальних рішень швидкостроєваних захисних споруд?
90. Які показники повинні забезпечувати об'ємно-планувальні вирішення сховищ?
91. Якими факторами обумовлено недостатньо ефективне використання підземного простору міст у якості ЗСЦЗ?
92. З урахуванням яких показників повинні розроблятися конструктивно-компонувальні схеми приміщень, що пристосовуються під сховища цивільного захисту?
93. Поясніть порядок класифікації захисних споруд цивільного захисту.
94. Які приміщення відносяться до основних у сховищі цивільного захисту?
95. Які приміщення відносяться до допоміжних у сховищі цивільного захисту?
96. На які споруди не поширюється дія ПКМУ від 10.03.2017 року № 138 «Деякі питання використання захисних споруд ЦЗ»?
97. Які заходи необхідно проводити для збільшення наявного фонду захисних споруд?
98. В чому полягає особливість розміщення приміщення пункту управління у сховищах цивільного захисту?
99. Яким чином можуть проектуватися входи у вбудованих сховищах?
100. В чому полягає особливість найбільшої придатності малоповерхових (2-4 поверхи) житлових будинків, будівель 50-х і 60-х років для дообладнання під посилені укриття?
101. Які заходи проводяться для підготовки захисних споруд до прийняття населення?
102. В чому полягає особливість найбільшої придатності багатоповерхових (5-6 поверхів) житлових будинків, будівель 50-х і 60-х років для дообладнання під посилені укриття?
103. В чому полягає особливість прийняття для сховищ перекриттів за балочною схемою?
104. В чому полягає особливість найбільшої придатності житлових будинків забудови 60-х і 65-х років з панельними стінами і двосхилими дахами для дообладнання під посилені укриття?
105. Які конструктивні схеми застосовуються при проектуванні сховищ?

106. В чому полягає особливість найбільшої придатності житлових будинків масової забудови 60-х і 65-х років, блокові 9-ти і 12-ти – поверхові будинки для дообладнання під посилені укриття?

107. Які конструкції промислового та житлово-цивільного будівництва можуть бути застосовані при будівництві сховищ?

108. В чому полягає особливість найбільшої придатності панельних багатосекційних 9-ти і 12-ти - поверхових житлових будинків для дообладнання під посилені укриття?

109. Що повинні забезпечувати об'ємно-планувальні рішення ПРУ?

110. В чому полягають особливості зведення сховищ з монолітного залізобетону?

111. В чому полягає особливість найбільшої придатності житлових будинків типу «вежі» (16-ти - 18-ти - поверхові) для дообладнання під посилені укриття?

112. В чому полягають особливості проектування стін сховищ?

113. Які підвальні приміщення можуть бути використані під ПРУ?

114. В чому полягає особливість найбільшої придатності цегельних будинків підвищеної поверховості (12-ти - 18-ти - поверхові) для дообладнання під посилені укриття?

115. Дайте визначення поняттю швидкоспоруджувана захисна споруда цивільного захисту?

116. В чому полягає особливість найбільшої придатності житлових будинків з використанням першого поверху під суспільні приміщення (магазини, ательє і т.д.) для дообладнання під посилені укриття?

117. Які вимоги висуваються до проектування ШСЗС?

118. В чому полягає особливість найбільшої придатності адміністративних і культурно-побутових будинків для дообладнання під посилені укриття?

Політика викладання навчальної дисципліни

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття й не спізнюватися на них;
- систематично брати активну участь у навчальному процесі;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання;
- відпрацьовувати пропущені заняття;
- дотримуватися академічної доброчесності;
- не займатися сторонніми справами на заняттях;
- вислухувати відповіді товаришів, з повагою ставитися до думки інших членів
- колективу.
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань.
- вчасно виконувати й здавати завдання для самостійної роботи.
- у випадку невиконання завдань підсумкова оцінка знижується.

Рекомендовані джерела інформації Базовий підручник

1. Засоби індивідуального та колективного захисту: Навч. посіб. / О. В. Бас, О. М. Мирошник, Є. О. Тищенко, Д. А. Журбинський, Д. С. Федоренко. –

Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2021. – 234 с.

Основна література

1. А.Г. Алексєєв, Д.А. Журбинський, С.В. Цвіркун, С.С. Засулько. «Небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного походження: навчальний посібник» для студентів та курсантів в галузі знань 26 «Цивільна безпека», Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2022.- 129 с.
2. Островерх О.О., Савченко О.В., Стецюк Є.І. Інженерний захист населення та територій: навч. посіб. / О.О. Островерх, О.В. Савченко, Є.І. Стецюк. – Х.: НУЦЗУ, 2014. – 380 с.
3. Г.М. Анікін, С.М. Рачков. Сучасні засоби радіаційного і хімічного контролю. Навчальний посібник / - Х., 2012.
4. Г.М. Анікін, С.М. Рачков. СУЧАСНІ ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ: Навчальний посібник/ - Х., 2010.
5. Т. 6. Захисні споруди цивільного захисту (цивільної оборони) / За заг. ред. В. В. Могильниченка. – К.: КІМ, 2010. – 560 с.» стр. 11-20.
6. Кодекс цивільного захисту від 2.10.2012 №5403-VI.
7. Закон України від 18 січня 2001 року № 2245-III «Про об'єкти підвищеної небезпеки.
8. Постанову КМУ від 11 липня 2002 року № 956 «Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки».
9. Положення про ДСНС України. – Затверджене Указом Президента України № 20/2013 від 16.01.2013 року.
10. Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільна безпека: Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 158 с.

Допоміжна література

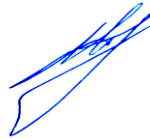
1. ДСТУ 3891-99. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. – Введ. 2000.01.01. – Офіц. вид. – К. : Вид-во Держстандарту України, 1999. – III, 21 с.
2. ДСТУ 3994-2000. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Надзвичайні ситуації природні. Чинники фізичного походження. Терміни і визначення. – Введ. 2001.07.01. – Офіц. вид. – К. : Вид-во Держстандарту України, 2001. – III, 21 с.
3. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 5. Небезпечні хімічні речовини та заходи захисту від них. / за загальною редакцією В. В. Могильниченка. – К.: КІМ, 2010.– 472 с.
4. Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій. Наказ МВС України від 06.08.2018 № 658.
5. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій, затверджені наказом МНС України від.22.04.2003 року № 119.
6. Про затвердження Методики прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин під час аварій на хімічно небезпечних об'єктах і транспорті. Наказ МВС України від 29.11.2019 № 1000.
7. Про затвердження Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки. Наказ МВС України від 27.11.2019 № 986.
8. Климко М.О., Прищепа А.М., Вознюк Н.М. Моніторинг довкілля. Підручник Київ: 2006 р.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба України з надзвичайних ситуацій: <https://www.dsns.gov.ua>.
2. Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту: <https://idundcz.dsns.gov.ua>.
3. Офіційне інтернет-представництво Президента України: <http://www.president.gov.ua>.
4. Верховна Рада України: <http://www.rada.kiev.ua>.
5. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>.
6. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України: <http://https://mepr.gov.ua>.
7. Рада національної безпеки і оборони України: <http://www.rainbow.gov.ua>.
8. Постійне представництво України при ООН: <http://www.uamission.org>.
9. Північноатлантичний альянс (НАТО): <http://www.nato.int>.
10. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)»: <http://www.nau.ua>.

Розробник

Доцент кафедри організації
заходів цивільного захисту
кандидат технічних наук, доцент

Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ